

становить 28,5 ц/га, що на 0,6 ц/га перевищує попередню групу. Виробничі витрати на 1 га зернових становлять 5 805 грн., що на 953 грн. менше попередньої групи. При собівартості 256,19 грн. і ціні реалізації 361,16 грн. досліджувана група підприємств має прибуток з 1 га 2791 грн. і рівень рентабельності – 41,0% [9].

Як відомо, одержати прибуток конкретне підприємство може при умові, що воно здійснює не просто безбиткову діяльність, а його господарювання забезпечує перевищення доходів над витратами. У сучасних умовах господарювання вітчизняні товаровиробники зможуть забезпечити конкурентоспроможність продукції тільки на основі зниження витрат.

Виходячи з того, що у сільськогосподарських підприємствах витрати зростають, нами зроблено групування підприємств за виробничими витратами на 100 га сільськогосподарських угідь (табл. 5) [9].

Встановлено, що у 103 підприємствах регіону витрати на 1 га становлять 59 693 грн., при тому, що вони у сусідній групі менші у 5,5 разів. Вихід валової продукції з 1 га сільськогосподарських угідь становить 45,14 тис. грн., що в 4,5 разів перевищує показники попередньої групи. Прибуток від реалізації сільськогосподарської продукції у даній групі також найвищий і становить 5,65 тис. грн. Рівень рентабельності даної групи становить 13,9%.

Висновки. Земельні ресурси відіграють вирішальну роль у розвитку як регіону, так і суспільства в цілому. Раціональне використання земель має бути цільовим та комплексним використанням земельних ресурсів, при якому зростатиме ефективність виробничо-господарської діяльності та будуть зберігатися

непорушеними екологічні вимоги. Для ефективного використання земельних ресурсів сільськогосподарських підприємств необхідно розробити програми удосконалення землекористування, відновлення і збереження корисних властивостей земель різного цільового призначення та функціонування. Питання раціонального землекористування та охорони земельних ресурсів має бути пріоритетним напрямком не лише економічної, а й соціальної та екологічної політики країни.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Петренко Ж.А. Умови та напрямки ефективного використання сільськогосподарських угідь / Ж.А. Петренко // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2006. – № 4. – С. 198–201.
2. Земельний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2002. – № 3–4. – Ст. 27.
3. Магазинщиков Т.П. Земельный кадастр / Т.П. Магазинщиков ; 2-е изд., перераб. и доп. – Львов : Вища школа, 1987. – С. 69.
4. Дегтярев И.В. Земельный кадастр / И.В. Дегтярев. – М. : Колос, 1979. – 97 с.
5. Третьяк А.М. Наукові основи економіки землекористування та землеволодіння / А.М. Третьяк, В.М. Другак. – К. : ЦЗРУ, 2003. – С. 28.
6. Мельник Л.Ю. Економічна теорія на межі тисячоліть : [навч. посіб.] / Л.Ю. Мельник, П.М. Макаренко, І.Г. Кириленко. – К. : ІАЕ УААН, 2003. – 443 с.
7. Економічна енциклопедія : у 3-х т. Т. 3 / Редкол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) [та ін.] – К. : Академія, 2002. – С. 155.
8. Русан В.М. Теоретико-методологічні аспекти раціонального сільськогосподарського землекористування АПК / В.М. Русан // Економіка АПК. – 2008. – № 7. – С. 27–30.
9. Статистичний щорічник Київської області за 2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : //www.ukrstat.gov.ua.

УДК 658.31.08

Прохорова В.В.

*доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри економіки та організації діяльності суб'єктів господарювання
Української інженерно-педагогічної академії*

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗМІНИ ЯК ОСНОВА АКТИВІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

У статті розглянуто питання, пов'язані з впровадженням організаційно-економічних змін на промислових підприємствах, що є основою активізації їх підприємницької діяльності. Сформовано систему проведення організаційно-економічних змін на промислових підприємствах. Запропоновано механізм формування управлінського рішення щодо удосконалення процесу впровадження організаційно-економічних змін на промислових підприємствах.

Ключові слова: промислове підприємство, організаційно-економічні зміни, підприємницька діяльність, конкурентоспроможність.

Прохорова В.В. ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ИЗМЕНЕНИЯ КАК ОСНОВА АКТИВИЗАЦИИ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

В статье рассмотрены вопросы, связанные с внедрением организационно-экономических изменений на промышленных предприятиях, которые являются основой активизации их предпринимательской деятельности. Сформирована система проведения организационно-экономических изменений на промышленных предприятиях. Предложен механизм формирования управленческого решения по совершенствованию процесса внедрения организационно-экономических изменений на промышленных предприятиях.

Ключевые слова: промышленное предприятие, организационно-экономические изменения, предпринимательская деятельность, конкурентоспособность.

Prokhorova V.V. ORGANIZATIONALLY-ECONOMIC CHANGES AS BASIS OF ACTIVATION OF ENTREPRENEURIAL ACTIVITY OF INDUSTRIAL ENTERPRISES

The questions, related to introduction of organizationally-economic changes on industrial enterprises that are basis of activation of their entrepreneurial activity, are considered in the article. The system of realization of organizationally-economic changes is formed on industrial enterprises. The mechanism of forming of administrative decision is offered on perfection of process of introduction of organizationally-economic changes on industrial enterprises.

Keywords: industrial enterprise, organizationally-economic changes, entrepreneurial activity, competitiveness.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку економічних відносин стан економіки країни характеризується постійними трансформаційними процесами. Велика кількість вітчизняних промислових підприємств опинилися в незадовільних умовах і не мають можливості ефективно розвиватися. У такій ситуації одним з можливих виходів на новий рівень ефективного функціонування та активізації підприємницької діяльності вітчизняних промислових підприємств є проведення ефективних організаційно-економічних змін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аспектам проблеми проведення організаційно-економічних змін підприємств присвячено праці багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців, таких як: Гринько Т. [1], Діденко В. [2], Фрайлінгер К. [5], Харрінгтон Дж. [6], Ус Ю.В. [7] та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на спектр питань, охоплених дослідженнями, недостатньо опрацьованими як у зарубіжній, так і у вітчизняній літературі залишаються питання проведення організаційно-економічних змін як основи активізації підприємницької діяльності промислових підприємств.

Мета статті полягає в обґрунтуванні ефективності проведення організаційно-економічних змін як основи активізації підприємницької діяльності промислових підприємств.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сучасному етапі розвитку ринкових відносин в Україні актуальним питанням виступає проведення організаційно-економічних змін на промислових підприємствах з метою активізації їх підприємницької діяльності, що надасть можливість покращити свій фінансовий стан та підвищити конкурентні переваги. Для прийняття рішення про необхідність впровадження організаційно-економічних змін на промислових підприємствах необхідно розробити конкретні методичні рекомендації з оцінки доцільності проведення комплексних заходів зі зміни функціонування підприємства.

Проблема планування і впровадження організаційно-економічних змін набуває стратегічної важливості для будь-якого сучасного промислового підприємства, що функціонує в динамічних умовах. Підприємства вимушені шукати нові шляхи забезпечення стабільності та можливості підвищення конкурентоспроможності.

У сьогоденних умовах функціонування вітчизняні промис-

лові підприємства стикаються з проблемою, пов'язаною з ефективним використанням власних ресурсів.

На промислових підприємствах недостатньо уваги приділяється проведенню організаційно-економічних змін, тому виникає необхідність формування відповідної системи впровадження організаційно-економічних змін.

Система впровадження організаційно-економічних змін промислових підприємств пов'язана із коливаннями економічної кон'юнктури ринку внаслідок його позитивної або негативної динаміки, зміною потреб ринку, впливом держави, а також розробкою ефективних заходів щодо адаптації промислових підприємств до існуючих умов господарювання з метою активізації їх підприємницької.

Отже, промисловим підприємствам необхідно планувати та впроваджувати ефективні організаційно-економічні зміни на тактичному та стратегічному рівнях з метою підвищення їх конкурентоспроможності як на вітчизняних, так і на іноземних ринках [4].

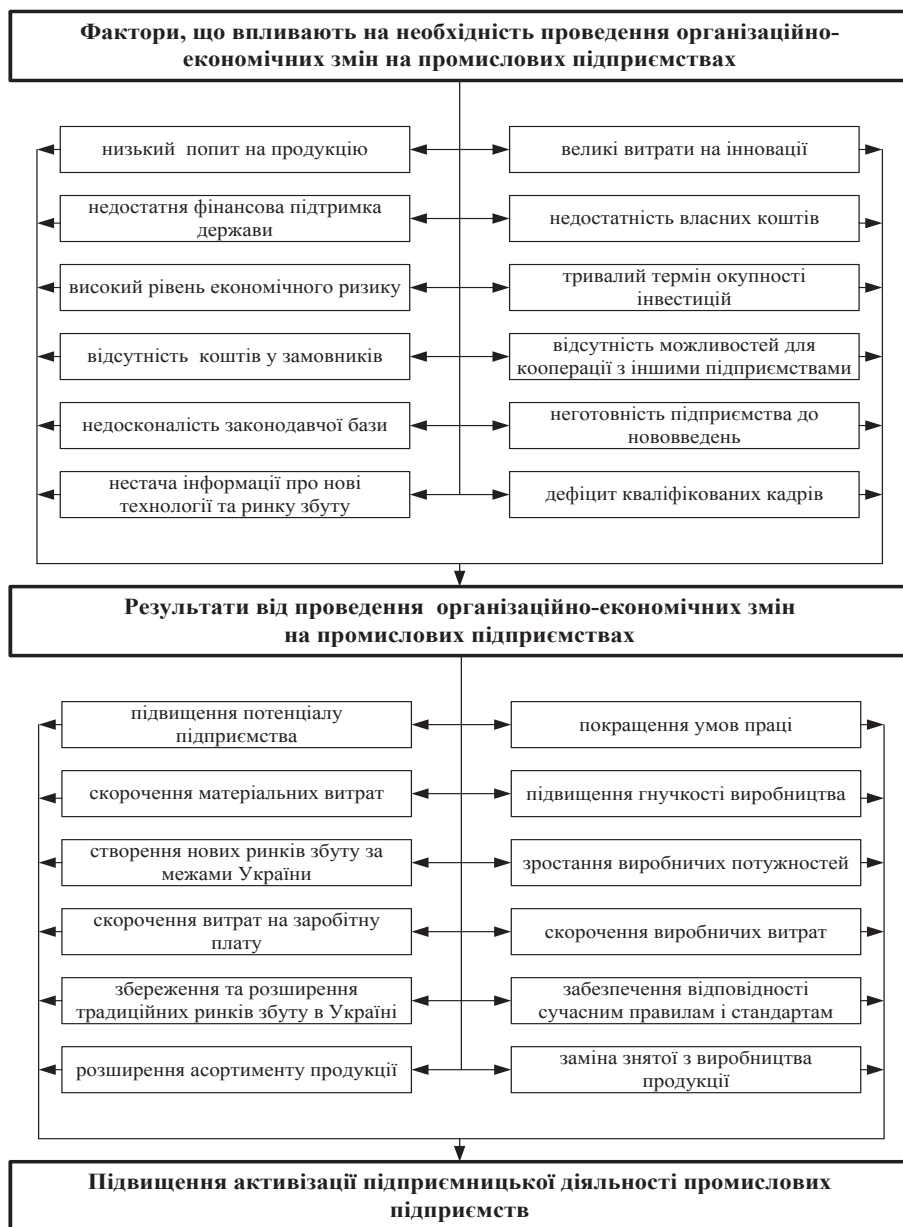

Рис. 1. Система проведення організаційно-економічних змін як основа активізації підприємницької діяльності промислових підприємств

При впровадженні організаційно-економічних змін постає питання ефективного використання ресурсів промислового підприємства.

Фактори, що впливають на необхідність проведення організаційно-економічних змін на промислових підприємствах, та результати від їх проведення наведено на рис. 1.

Комплексний підхід до проведення організаційно-економічних змін на промислових підприємствах визначається не тільки вдосконаленням діючої організаційної структури, але й відповідними кадровими змінами для підвищення конкурентних переваг.

Механізм формування управлінського рішення щодо удосконалення процесу проведення організаційно-економічних змін на промислових підприємствах ґрунтується на ключових елементах забезпечення їх стійкого положення на ринку (рис. 2).

Упровадження механізму управління організаційно-економічними змінами на промислових підприємствах дозволить здійснювати ситуаційний аналіз чинників зовнішнього та внутрішнього середовища, виявити ступінь неузгодженості із господарськими процесами та організаційною структурою з метою удосконалення цих систем до моделі споживчого ринку.

Напрями оптимізації організаційно-економічних змін промислових підприємств дозволяють побудувати механізм, який ідентифікує не лише факти існування самих проблем, але й визначати їх вплив на подальше функціонування підприємства.

Важливим елементом механізму є запропоновані ключові фактори ефективності діяльності промислового підприємства які визначають пріоритети і напрямки більш спрямованого фокусування уваги на проблеми та концентрують зусилля на їх вирішення.

Розроблений механізм організаційно-економіч-

них змін промислових підприємств визначений як ключовий елемент у їх плануванні.

Упровадження організаційно-економічних змін промислових передбачає застосування методик чи технологій у всіх сферах діяльності, що показали себе з практичного боку, або впровадження інноваційних розробок. За результатами проведення організаційно-економічних змін на промислових підприємствах можна проаналізувати усі переваги та недоліки запропонованих змін, виявити їх додаткові можливості та ризики, що нададуть змогу відкоригувати ці зміни та виявити будь-які відхилення.

Особливу увагу в процесі розробки заходів щодо впровадження організаційно-економічних змін на промислових підприємствах необхідно приділяти увагу контролю їх виконання. Необхідно пам'ятати, що коли виконавці відчувають безпідставний тягар підзвітності та відповідальності, ефективність виконуваної роботи падає в рази. Якщо ж процес контролю неправильно спрямований, тобто коли до уваги приймаються лише кількісні показники, то робітники створюють опір такій системі контролю, приділяючи більшу увагу тільки тим показникам, які від них вимагаються [10].

Таким чином, не залишається місця для аналізу та обробки інших показників діяльності, завдяки яким можна отримати додаткові вигоди. Для підвищення ефективності контролю процесу впровадження організаційно-економічних змін на промислових підприємствах управлінцям необхідно знати усі ознаки ефективного контролю і розуміти, як визначати та долати опір контролю з боку виконавців.

Виходячи із зазначеного вище, керівництву необхідно враховувати всі аспекти в роботі з персоналом, а також при розробці елементів мотиваційної політики.

З метою проведення ефективних організаційно-

економічних змін на промислових підприємствах необхідно розробляти ефективну систему контролю, яка б в залежності від змін у зовнішньому середовищі мала можливість своєчасно виявити відхилення показників від запланованих та була направлена на конкретні об'єкти контролю. Завдяки цьому опір контролю зі сторони виконавців буде мінімальним, що сприятиме проведенню контролю в найкоротші терміни. Ефективна система контролю сприятиме результативному процесу впровадження організаційно-економічних змін на промислових підприємствах, а це, у свою чергу, вплине на підвищення їх конкурентоспроможності.

Важливим питанням є не тільки проведення організаційно-економічних змін на промислових підприємствах, а й безпосередня оцінка ефективності цих змін. Поширеним є поділ ефективності на цільову і ресурсну.

Цільова і ресурсна ефективність характеризує ефективність поточного процесу

Рис. 2. Механізм формування управлінського рішення щодо вдосконалення процесу впровадження організаційно-економічних змін на промислових підприємствах

організаційно-економічних змін. Проте розвиток, що розуміється як якісна зміна параметрів виробничої системи (стратегічних параметрів підприємства), спрямована на збільшення порогу адаптивності, не втрачає своєї актуальності, тому на сучасному рівні оцінки ефективності доцільно розглядати так звану результативну ефективність – це відношення досягнутого результату до поставленої мети.

Характерною рисою організаційно-економічних змін на промислових підприємствах є здатність змінювати напрями розвитку відповідно до умов внутрішнього та зовнішнього середовища.

Стратегічно орієнтована модель управління організаційно-економічними змінами промислових підприємств базується на:

аналізі стратегічних факторів проведення організаційно-економічних змін та впливу на них внутрішніх і зовнішніх факторів;

формуванні цілей;

виявленні сильних та слабких сторін діяльності промислового підприємства;

обґрунтуванні вибору стратегії; оцінці та контролю стратегії; виборі й обґрунтуванні системи стратегічного управління;

формуванні критеріїв оцінок, на які впливають стратегічні несподіванки та проблеми гнучкості й синергізму розвитку промислового підприємства;

на отримання результатів від упровадження стратегічних змін організаційно-економічними змінами промислових підприємств.

Висновки. У нестабільних умовах господарювання неефективна діяльність промислових підприємств вимагає якісних змін. Такими змінами можуть виступати організаційно-економічні на промислових підприємствах з метою активізації їх підприємниць-

кої діяльності. Проте перед керівництвом промислових підприємств, на яких назріла необхідність упровадження організаційно-економічних змін, стоїть питання вибору таких тактичних та стратегічних напрямків проведення цих змін, що будуть максимально ефективними та матимуть довгостроковий позитивний ефект.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Гринько Т.В. Управління змінами на підприємствах – необхідна умова забезпечення їх розвитку / Т.В. Гринько // Бізнес Інформ. – 2013. – № 10. – С. 247–252.
2. Діденко В.М. Менеджмент : [підручник] / В.М. Діденко. – К. : Кондор, 2008. – 524 с.
3. Міщенко А.П. Стратегічне управління : [навч. посіб.] / А.П. Міщенко ; 2-е вид. – Дніпропетровськ : ДУЕП, 2007. – 348 с.
4. Мескон М. Основы менеджмента / М. Мескон, А. Майкл, Х. Франклин ; пер. с англ. – М. : Дело, 1997 – 684 с.
5. Фрайлингер К. Управление изменениями в организации. Как успешно провести преобразования / К. Фрайлингер, И. Фишер. – СПб. : Книжная палата, 2002. – 74 с.
6. Харрингтон Дж. Совершенство управления изменениями / Дж. Харрингтон ; пер. с англ. ; ред. В.В. Брагин. – М. : Стандарты и качество, 2008. – 132 с.
7. Ус Ю.В. Структурні перетворення машинобудівних підприємств як ефективне поєднання реорганізації, реструктуризації та організаційних змін / Ю.В. Ус, Т.С. Обиденова // Збірник Національного технічного університету «ХПІ». Серія «Технічний прогрес та ефективність виробництва». – 2014. – № 67(1040). – С. 25–27.
8. Kotter J.P. Leading Change: Why transformation efforts fail / J.P. Kotter // Harvard Business Review. – 2007. – January.
9. Управление изменениями как особая форма менеджмента [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.stihi.ru/2012/12/10/9441>.
10. Управление изменениями [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.businessuga.ru/term-upravlenie-biz/upravlenie-izmineniami-termin>.